

Na podlagi tretjega odstavka 28.a člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45 /08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21 in 44/22) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

PRAVILNIK

O NAČINU VZORČENJA, ZAGOTAVLJANJU KAKOVOSTI IN METODOLOGIJI LABORATORIJSKEGA ANALIZIRANJA ORGANSKE SNOVI IN HRANIL NA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH ZA NAMEN SPREMLJANJA EMISIJ IN ODVZEMOV TOPLOGREDNIH PLINOV V KMETIJSTVU

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik za potrebe spremljanja obračunavanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu, ki nastajajo pri dejavnosti v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in kmetijsko proizvodnjo, določa način in pogostost vzorčenja, kriterije za vzorčenje tal, nadzemne in lesne biomase na kmetijskih zemljiščih, parametre in metode laboratorijskih analiz ter zagotavljanje kakovosti vzorčenja.

2. člen

(izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo:

1. enota vzorca tal je del tal, ki se ga pri vzorčenju odvzame z opremo za jemanje vzorcev iz posamezne globine tal za pripravo združenega vzorca tal;
2. lesna biomasa je biomasa, ki nastane pri gojenju drevesnih in grmovnih vrst rastlin na kmetijskih zemljiščih (npr. v sadovnjakih ali vinogradih);
3. mrtva (odmrla) lesna biomasa je mrtev (odmrli) les s premerom drevnine več kot 10 cm ali več (npr. odrezane veje in rozge) in opad;
4. mrtva (odmrla) organska biomasa je biomasa, nastala v procesu razkroja rastlin iz mrtve lesne biomase in mrtve (odmrle) nadzemne biomase;
5. nadzemna biomasa je biomasa iz vseh živih delov rastlin, ki nastane pri kmetijski pridelavi na kmetijskih zemljiščih (npr. odrez v sadovnjakih ali vinogradih, listje, vejice, strniščni odpadki in vsa druga organska snov) in ostane na površini kmetijskega zemljišča;
6. opad je vsa neživa lesna biomasa s premerom manj kot 10 cm, ki leži nad organskimi ali mineralnimi tlemi, in vključuje odpadlo listje ter organsko snov iz organskih podhorizontov z oznakami OL (plast opada), OF (fermantirna organska plast) in OH (humusna organska

plast), vključno z živimi koreninami, ki so tanjše od 2 mm in jih empirično ni mogoče ločiti od opada;

7. organska snov v tleh je organski ogljik v mineralnih in organskih tleh, vključno s šoto in živimi koreninami, ki so tanjše od 2 mm;
8. podzemna biomasa je biomasa vseh živih korenin, razen korenin, tanjših od 2 mm, ki jih empirično ni mogoče ločiti od organske snovi v tleh in opada;
9. reprezentativnost vzorca tal je reprezentativnost, ki se zagotovi z odvzemi najmanj 16 enot vzorca tal iz vsake globine vzorčenja tal za posamezne razrede vrste dejanske rabe zemljišč iz sedmega odstavka 3. člena tega pravilnika;
10. reprezentativnost vzorca za nadzemno in lesno biomaso je reprezentativnost, ki se zagotovi z odvzemi vzorca nadzemne in podzemne biomase za posamezne razrede vrste dejanske rabe zemljišč iz sedmega odstavka 3. člena tega pravilnika;
11. vzorčno mesto za vzorčenje nadzemne in lesne biomase je prostorsko določena ploskev na kmetijskem zemljišču, kjer se odzemajo vzorci nadzemne in lesne biomase;
12. vzorčno mesto za vzorčenje tal je prostorsko določeno območje tal, kjer se na več odzemnih mestih odzemajo vzorci tal;
13. vzorec tal je vzorec, sestavljen iz več enot tal, odvzetih na vzorčnem mestu, in homogeniziran tako, da odraža povprečne kemijske, fizikalne in morfološke lastnosti celotnega vzorčnega mesta na določeni globini in s tem zagotavlja reprezentativnost vzorčnega mesta.

3. člen

(način in pogostost vzorčenja v kmetijskih tleh in na kmetijskih zemljiščih)

(1) Vzorčenje tal in nadzemne ter lesne biomase se izvaja v skladu s smernicami Medvladnega odbora za podnebne spremembe iz točke a) 3. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) 2020/1044 z dne 8. maja 2020 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vrednostmi za potencialne globalnega segrevanja in smernicami za evidence in v zvezi s sistemom evidenc Unije ter razveljavitvi Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 666/2014 (UL L št. 230 z dne 17. 7. 2020, str. 1) na vzorčni mreži 1 km x 1 km, ki vključuje načrtovanje, izbiro in določitev vzorčnih mest za spremljanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu v ali na tleh na kmetijskih zemljiščih.

(2) Vzorčenje tal iz prejšnjega odstavka se izvaja na kmetijskih zemljiščih enkrat letno na najmanj 20 izbranih vzorčnih mestih izmed vseh vzorčnih mest, določenih v vzorčni mreži iz prejšnjega odstavka.

(3) Vzorčenje nadzemne in lesne biomase iz prvega odstavka tega člena se izvaja na najmanj 30 izbranih vzorčnih mestih izmed vseh vzorčnih mest, določenih v vzorčni mreži iz prvega odstavka tega člena, vsako tretje leto izvajanja spremljanja iz 1. člena tega pravilnika.

(4) Vzorčenje nadzemne in lesne biomase iz prejšnjega odstavka vključuje tudi vzorčenje mrtve (odmrle) organske biomase.

(5) Vzorčenje iz drugega in tretjega odstavka tega člena se v posameznem opazovanem obdobju izvede med 1. marcem in 31. oktobrom.

(6) Pri ponovnem vzorčenju tal se vzorčenje tal na istih vzorčnih mestih izvede v približno istem času kot pri prvem vzorčenju tal in z enako pokrovnostjo tal na posameznem vzorčnem mestu, če je to mogoče.

(7) Pri vzorčenju iz drugega in tretjega odstavka tega člena je treba na izbranih vzorčnih mestih na kmetijskih zemljiščih upoštevati naslednje razrede rabe zemljišč iz predpisa, ki ureja register kmetijskih gospodarstev:

1. njiva (1100),
2. vinograd (1211),
3. intenzivni sadovnjak (1221),
4. ekstenzivni sadovnjak (1222),
5. trajni travnik (1300),
6. kmetijsko zemljišče v zaraščanju (1410),
7. drevesa in grmičevje (1500) in
8. kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem (1800).

(8) Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, pripravi letni načrt vzorčenja za izvedbo nalog iz drugega in tretjega odstavka tega člena najpozneje do 28. februarja tekočega leta.

4. člen

(določitev vzorčnega mesta na kmetijskih zemljiščih za vzorčenje tal in nadzemne ter lesne biomase in globina vzorčenja tal)

(1) Vzročno mesto za vzorčenje tal je površina tal znotraj kroga s polmerom 10 m, ki se opredeli s koordinatami vzorčenja (X, Y ali e, n), pri čemer morajo biti na vsakem vzorčnem mestu upoštevana talni tip in podnebne razmere.

(2) Vzročno mesto za vzorčenje nadzemne in lesne biomase je ploskev s površino vsaj 300 m², ki se opredeli s koordinatami vzorčenja (X, Y ali e, n).

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena je površina na vzorčnem mestu zaradi različnih ovir na vzorčnem mestu (npr. stavbe, skale, vodne površine, tlakovane ali z drugimi materiali utrjene površine) ali zaradi načina obdelave na kmetijskem zemljišču (npr. pasovni način obdelave v sadovnjakih ali vinogradih) lahko tudi manjša, vendar ta pri vzorčnem mestu za vzorčenje tal in vzorčnem mestu za vzorčenje nadzemne in lesne biomase ne sme biti manjša od 100 m².

(4) Vzorčno mesto iz prvega odstavka tega člena se lahko prestavi, če se izkaže, da na prvotno določenem vzorčnem mestu odvzem vzorcev tal v skladu s tem pravilnikom ni več mogoč.

(5) Vzorci tal se na vzorčnem mestu za vzorčenje tal odvzamejo na globinah, ki so 0–10 cm, 10–20 cm in 20–30 cm.

5. člen

(parametri laboratorijskih analiz vzorcev tal in meritve nadzemne in lesne biomase)

(1) Analiza vzorcev tal mora vključevati najmanj naslednje talne lastnosti in parametre:

1. suha snov/vsebnost vode,
2. pH,
3. tekstura tal (% , pesek, melj, glina),
4. navidezna specifična teža (g/cm³),
5. organski ogljik (% , C_{org}) in
6. skupni dušik (% , N_{tot}).

(2) Meritve nadzemne in lesne biomase morajo vključevati najmanj:

1. navedbo rabe zemljišča,
2. navedbo vrste ali sorte poljščine oziroma
3. če gre za drevesa, grmičevje, sadovnjake ali vinograde:
  - navedbo vrste drevesa ali grmičevja ali vrsto sadnega drevesa v sadovnjaku (v nadaljnjem besedilu: nasad) ali vinske trte,
  - izmero premera vsakega drevesnega debla v višini 1,3 m nad tlemi,
  - izmero višine vsakega drevesa, grmičevja, nasada ali vinske trte,

- navedbo starosti vsakega drevesa, grmičevja, nasada ali vinske trte in
- gostoto rastlin iz prve do četrte alineje te točke (število rastlin na ha).

(3) Poleg meritev iz prejšnjega odstavka mora meritev nadzemne in lesne biomase vključevati tudi:

1. maso suhe organske snovi, ki vključuje opad in organsko snov iz OL horizonta,
2. število mrtve (odmrle) lesne biomase,
3. premer in dolžino mrtve (odmrle) lesne biomase in
4. vsebnost vode v organski snovi.

(4) Meritev mrtve (odmrle) organske biomase mora vključevati najmanj naslednje zahteve:

1. navedbo rabe zemljišča in
2. število enot (drevnine) in drevesne ali grmovne vrste.

6. člen

(metode laboratorijskih analiz in meritev)

(1) Za analize vzorcev tal se uporabljajo analizne metode, vključno z laboratorijskimi in terenskimi metodami, ki so validirane in dokumentirane v skladu s standardom SIST EN ISO /IEC 17025 ali drugim enakovrednim evropskim ali mednarodno priznanim metodami.

(2) Za analize lastnosti in parametrov tal iz prejšnjega člena se uporabljajo metode iz Priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika, ali drugi enakovredni evropski ali mednarodno priznani metodami.

(3) Za meritve iz prejšnjega člena za nadzemno in lesno biomaso se uporabljajo nacionalne ali mednarodne metode za oceno količine oziroma volumna iz Priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

7. člen

(zagotavljanje kakovosti)

(1) Nosilec javnega pooblastila za opravljanje nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu mora pri terenskem vzorčenju in laboratorijskih analizah iz tega pravilnika izvajati kontrolo kakovosti in zagotavljati kakovost opravljenega dela.

(2) Kontrola kakovosti iz prejšnjega odstavka se zagotavlja z rednimi in izrednimi pregledi za zagotovitev celovitosti, pravilnosti in popolnosti podatkov, pri čemer je treba identificirati in obravnavati napake in opustitve določenih opravil ter vse postopke in opravila dokumentirati in arhivirati.

KONČNA DOLOČBA

8. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-712/2021/27

Ljubljana, dne 8. julija 2022

EVA 2021-2330-0104

Irena Šinko
ministrica
za kmetijstvo, gozdarstvo in
prehrano

[Priloga 1: Metode, ki se uporabljajo za analize lastnosti in parametrov tal](#)

[Priloga 2: Metode, ki se uporabljajo za meritve nadzemne in lesne biomase na kmetijskih zemljiščih](#)